

Opbrengst werksessie gebiedsvisie Campus Heijendaal op 28 maart 2024

Achtergrond

Op 28 maart 2024 heeft een werkbijeenkomst plaatsgevonden met belanghebbenden over de gebiedsvisie die Radboudumc, Radboud Universiteit, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en gemeente Nijmegen voor Campus Heijendaal maken.

De werkbijeenkomst was het derde moment om bij gebruikers van de campus en inwoners en organisaties uit de omgeving ideeën en aandachtspunten op te halen over de ontwikkeling van het campusgebied. De bijeenkomst stond in het teken van de eerste denkrichtingen voor de gebiedsvisie voor de thema's cultuurhistorie & identiteit, groen & klimaat en levendigheid (wonen, werken en voorzieningen op de campus). Ongeveer 35 belanghebbenden hebben deelgenomen aan deze bijeenkomst.

Leeswijzer en toelichting werkwijze

In dit document staan alle ideeën en aandachtspunten die wij hebben ontvangen van gebruikers van de campus en inwoners en organisaties uit de omgeving over onze denkrichtingen¹ voor de thema's cultuurhistorie & identiteit, groen & klimaat en levendigheid. Tijdens de werkbijeenkomst op 28 maart 2024 én via de mail tot en met 12 mei 2024.

Het document bestaat uit twee delen. Hieronder lichten we onze werkwijze toe bij het maken van dit document. Dit doen we omdat we zo transparant mogelijk willen zijn over hoe we met de inbreng zijn omgegaan.

In **deel 1** geven wij als projectgroep onze samenvatting van de opbrengst. We hebben deze samenvatting gemaakt door alle ideeën en aandachtspunten op een rij te zetten. Daarbij hebben we gekeken naar wat vaker is gezegd en waarop door deelnemers nadruk is gelegd. Ook hebben we gebruik gemaakt van de indrukken ('de afdronk') die wij en de moderatoren hebben gekregen van de verschillende gesprekken op 28 maart.

We vragen u, net als de vorige keer, om een reactie op deze samenvatting te geven. Op die manier willen we toetsen of we de juiste lijn te pakken hebben.

In **deel 2** zijn alle ideeën en aandachtspunten terug te vinden die wij tijdens de bijeenkomst op 28 maart en via de mail van gebruikers van de campus en inwoners en organisaties uit de omgeving hebben ontvangen. Voor de leesbaarheid van het document is de opbrengst onderverdeeld over de voorstellen per thema zoals deze op 28 maart zijn besproken.

¹ De presentatie die op 28 maart is gebruikt om de denkrichtingen toe te lichten is terug te vinden op [MijnWijkplan](#). Ook andere presentaties en informatie die we over dit project delen, is op deze website terug te vinden.

Reacties en aanpassingen

Op 25 april hebben wij een concept versie van dit document gedeeld met de 52 personen met een aanmelding voor de bijeenkomst op 28 maart. Hen is gevraagd een reactie te geven op onze samenvatting van de ontvangen opbrengst. In totaal hebben 2 personen gereageerd. Hieronder gaan we op hoofdlijnen in op de ontvangen reacties en hoe wij deze hebben verwerkt.

- We hebben geen aanvullingen ontvangen op onze samenvatting van de ontvangen opbrengst. Aan onze samenvatting is zodoende niets gewijzigd.
- We hebben aanvullingen ontvangen op het totaaloverzicht van ideeën en aandachtspunten (deel 2 van dit document). Deze aanvullingen hebben we aan dit overzicht toegevoegd.

Wat gebeurt er met de opbrengst?

Proces van vastlegging

In dit document leggen we alle ideeën en aandachtspunten die wij hebben ontvangen over de gepresenteerde denkrichtingen vast en geven we een samenvatting van de belangrijkste punten. Daarmee is dit document een verslag. Om te toetsen of we met dit verslag de hoofdlijnen van wat is opgehaald goed beschrijven, vragen wij u om een reactie op de samenvatting. Op basis van de reacties die we ontvangen, passen we het document waar nodig aan. Hierna maken we het verslag 'definitief' en plaatsen we het op de website [MijnWijkplan](#).

Weging en terugkoppeling

Als projectgroep gebruiken we de opbrengst die in dit document staat voor het verder uitwerken van de gebiedsvisie. Omdat we nu werken aan de grote lijnen van de visie, richten we ons op dit moment vooral op de hoofdlijnen van wat is opgehaald. Deze vindt u met name terug in de samenvatting.

Zodra we verder komen in de uitwerking van de gebiedsvisie kunnen we meer van de opbrengst meewegen in de keuzes die we gaan maken. Omdat een gebiedsvisie een plan op hoofdlijnen is, is het niet mogelijk om over alle ideeën en aandachtspunten die we hebben ontvangen een afweging te maken. Sommige opmerkingen zijn te gedetailleerd om voor de gebiedsvisie te gebruiken, maar kunnen in de fase dat we de gebiedsvisie gaan uitvoeren wel van waarde zijn. Denk bijvoorbeeld aan opmerkingen over de inrichting van een bepaalde weg in het gebied of specifieke ideeën voor de manier waarop we bepaalde plekken op de campus kunnen vergroenen. Deze ideeën en aandachtspunten zullen we opnemen in een 'inspiratieboek' dat voor de uitvoering van de gebiedsvisie kan worden gebruikt.

Hoe gaan we om met de vragen die zijn gesteld?

Tijdens de bijeenkomst is ook een aantal vragen gesteld. Bijvoorbeeld over de samenstelling van de stuurgroep en waarom de buurt hier geen zitting in heeft. Of over het delen van informatie over de plannen voorafgaand aan de werkbijeenkomsten.

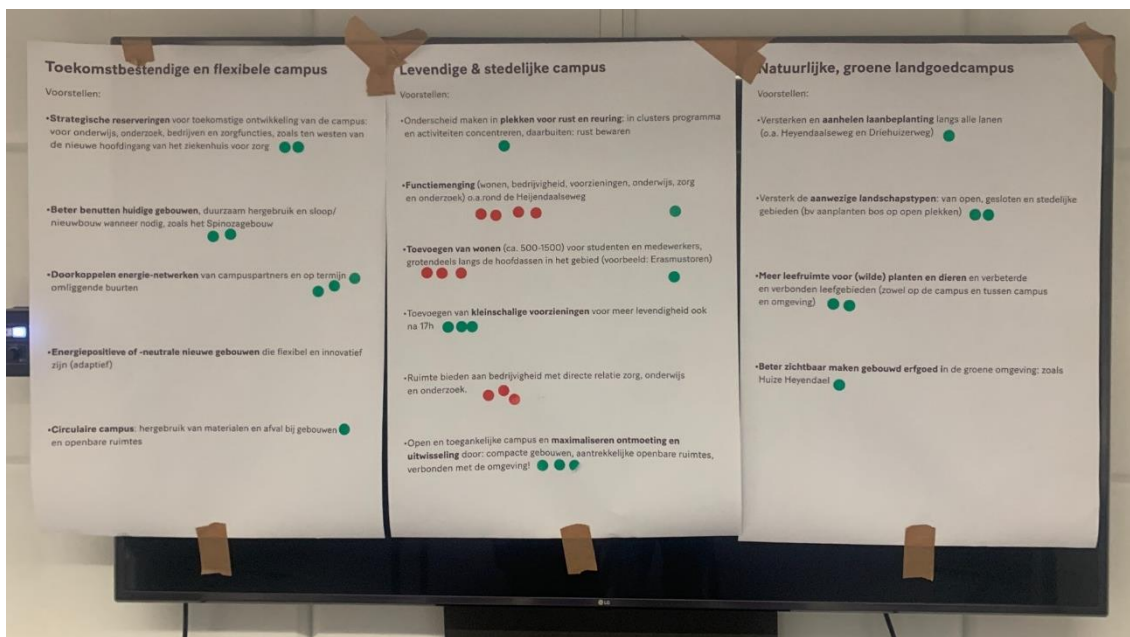
Voor de gebiedsvisie Campus Heijendaal houden wij een document bij met veel gestelde vragen en antwoorden hierop. Op de website [MijnWijkplan](#) is dit document terug te vinden. Ook de vragen die we tijdens de bijeenkomst op 28 maart hebben verzameld, zijn toegevoegd aan dit document en van een kort antwoord voorzien. Daarnaast is het mogelijk om met ons contact op te nemen over uw vragen. Dit kunt u doen door een e-mail te sturen aan campusheijendaal@nijmegen.nl.

Deel 1: Hoofdpijnen opbrengst

In dit deel van het document geven wij als projectgroep een samenvatting van de reacties die wij hebben ontvangen over onze denkrichtingen voor de thema's cultuurhistorie & identiteit, groen & klimaat en levendigheid. Tijdens de werkbijeenkomst op 28 maart 2024 én via de mail tot en met 12 mei 2024. We beschrijven eerst het beeld dat ontstaat wanneer we kijken naar de gespreksagenda die voorafgaand aan de groeps gesprekken is gemaakt. Vervolgens geven we een samenvatting van wat is opgehaald door de hoofdpunten die wij uit de opbrengst halen te noemen. De hoofdpunten zijn (min of meer) in volgorde van belangrijkheid weergegeven.

Gespreksagenda

In de ruimtes waar de groeps gesprekken plaatsvonden, hingen posters aan de muur met daarop de voorstellen van de initiatiefnemers voor de drie thema's van deze bijeenkomst. Bij de start van de groeps gesprekken is aan de deelnemers gevraagd om met stickers aan te geven welke voorstellen zij ondersteunen (groene sticker) en bij welke voorstellen zij zorgen of aandachtspunten hebben (rode sticker). Op de foto hieronder zijn als voorbeeld de posters van groep 1 te zien.

Het plakken van stickers was een hulpmiddel om voor iedere groep tot een passende gespreksagenda te komen. In de groeps gesprekken die hierop volgden zijn vervolgens de voorstellen met een sticker besproken, met name de voorstellen waar deelnemers zorgen of aandachtspunten bij hebben.

Wanneer we kijken naar de voorstellen die in de werksessies een sticker hebben ontvangen (het volledige overzicht is opgenomen in de bijlage), ontstaat het volgende beeld:

Top 5 voorstellen die worden ondersteund (groene sticker)

1. Meer en beter verbonden leefruimte voor planten en dieren	13 stickers
2. Circulaire campus	9 stickers
3. Beter benutten huidige gebouwen	7 stickers

4. Aanwezige landschapstypen versterken	7 stickers
5. Open en toegankelijke campus met ruimte voor ontmoeting	6 stickers

Top 5 voorstellen waar zorgen over zijn (rode sticker)

1. Toevoegen van wonen	16 stickers
2. Strategische reserveringen	8 stickers
3. Functiemenging	5 stickers
4. Ruimte voor bedrijvigheid	5 stickers
5. Energie positieve of neutrale gebouwen	4 stickers
5. Toevoegen van kleinschalige voorzieningen	4 stickers

Hoofdpunten opbrengst

We geven hieronder een samenvatting van wat is opgehaald door de hoofdpunten te benoemen. Om een indruk te geven van wat voor deelnemers de belangrijke zorg- en aandachtspunten zijn, is de opbrengst (min of meer) in volgorde van belang weergegeven.

Strategische reserveringen voelen als een soort van vrijbrief

De strategische reserveringen bieden veel ruimte aan de instellingen om verder te ontwikkelen. Omdat niet duidelijk is wat de voorwaarden of kaders zijn voor nieuwe ontwikkelingen, voelt het aanwijzen van deze plekken voor de aanwezigen als een soort van vrijbrief. Een beeld ontbreekt van wat er nu allemaal ontwikkeld gaat worden en wat de impact van deze ontwikkelingen gaat zijn. Op het groen in het gebied, de drukte op de campus en in de omgeving, de bereikbaarheid en de parkeer- en verkeersoverlast.

Zorgen om de effecten van nieuwe functies in het gebied (algemeen)

Een groot deel van de deelnemers geeft aan zorgen te hebben over de effecten van nieuwe functies in het gebied. De zorg is dat het toevoegen van functies leidt tot meer parkeer- en verkeersproblemen op de campus en in de omgeving, ten koste gaat van het groen in het gebied en zorgt voor drukte en het verliezen van de balans tussen rust en reuring. Ook geven deelnemers aan dat het voor hen nog onvoldoende duidelijk is wat er verandert op dit vlak. Hoeveel nieuwe functies worden toegevoegd aan het gebied? Om wat voor functies gaat het? Waar moeten deze functies komen? En welke plekken zijn in beeld, specifiek voor wonen en kleinschalige voorzieningen?

Zorgen om de effecten van meer woningen en voorzieningen in het gebied

Naast de algemene zorg van deelnemers over de effecten van nieuwe functies in het gebied, hebben veel deelnemers specifieke zorgen geuit over de voorstellen voor nieuwe woningen en kleinschalige voorzieningen in het gebied.

In reactie op het voorstel van de initiatiefnemers om 500 tot 1.500 woningen toe te voegen aan het gebied is opgemerkt dat 1.500 woningen erg veel is. Verder geven deelnemers aan dat het lastig is om een beeld te vormen van wat 1.500 nieuwe woningen voor de campus betekent. Waar komen deze woningen? Voor welke doelgroepen wordt gebouwd? Hoe ziet dit eruit? En wat betekent dit voor de drukte op de campus? Ook de bandbreedte van 500 tot 1.500 woningen wordt als te groot ervaren. Er is behoefte aan meer informatie en meer concrete plannen. Over de meerwaarde van meer woningen in het gebied wordt verschillend gedacht. Sommige deelnemers geven aan dat het goed is dat er op de campus ruimte komt voor nieuwe woningen. Andere deelnemers geven aan vooral zorgen te hebben. Aandachtspunt dat wordt

meegegeven voor het toevoegen van woningen is dat het wenselijk is om te bouwen voor een gevarieerde doelgroep (niet alleen voor studenten).

Over het toevoegen van kleinschalige voorzieningen wordt opgemerkt dat deze niet moeten leiden tot extra reuring in de avond met (geluids)overlast tot gevolg. Een aantal voorbeelden wordt genoemd, zoals nieuwe horeca, uitgaansgelegenheden en meer festivals in het gebied.

Het belang van groen, biodiversiteit en klimaatadaptatie

Een groot aantal deelnemers ondersteunt de verschillende voorstellen van de initiatiefnemers binnen de verhaallijn 'Natuurlijke, groene landgoedcampus'. Er is enthousiasme over het voorstel om de strook langs het spoor tussen de Heijendaalseweg en de d'Almarasweg te gebruiken als een groene wandel- en fietsroute die doorloopt tot Station Nijmegen (De Groene Corridor). Wel wordt opgemerkt dat het belang van de Groene Corridor nog duidelijker terug mag komen in de visie en de kaarten. Door verschillende deelnemers wordt aangegeven dat het wenselijk is om Park Brakkenstein (meer) te betrekken bij de plannen voor Campus Heijendaal. Over de toegevoegde waarde van de hekken rondom het park wordt door de deelnemers verschillend gedacht. Een aantal deelnemers merkt op dat twee thema's nog onvoldoende aandacht krijgen in de plannen: biodiversiteit en klimaatadaptatie. Het zou goed zijn wanneer beide thema's in de uiteindelijke gebiedsvisie verder worden uitgewerkt.

Kijk niet alleen naar de campus, maar ook naar de omgeving

Een ander aandachtspunt dat wordt genoemd, is dat er in de gebiedsvisie niet alleen aandacht moet zijn voor het plangebied (de grondgebieden van de drie campusinstellingen), maar ook voor de gebieden daaromheen. Deelnemers geven aan dat het belangrijk is om goed te kijken naar wat er in de omgeving speelt en hoe je een relatie kunt leggen met de opgaven op de campus. Dit geldt ook voor de kaarten. Ook hierop moet volgens de aanwezigen de omgeving (en wat hier zit, bijvoorbeeld op het vlak van groen) zichtbaar worden gemaakt.

Oordeel van deelnemers

Na afloop van de bijeenkomst zijn alle deelnemers gevraagd om de werksessie via Mentimeter te beoordelen. In het figuur hieronder staan de uitkomsten van deze beoordeling. Deelnemers is gevraagd een oordeel te geven over zowel de totale bijeenkomst als een aantal onderdelen ervan (zoals de locatie of de gedeelde informatie) met een cijfer tussen de 1 (zeer negatief) en 5 (zeer positief).

Figuur 1: Oordeel van deelnemers over de bijeenkomst op een schaal van 1 tot 5

Deel 2: Totaaloverzicht van ideeën, aandachtspunten en vragen

In dit deel van het document zijn alle zorgen, aandachtspunten en kansen terug te vinden die wij van gebruikers van de campus en inwoners en organisaties uit de omgeving hebben ontvangen over de denkrichtingen voor de thema's cultuurhistorie & identiteit, groen & klimaat en levendigheid. Tijdens de werkbijeenkomst op 28 maart 2024 én via de mail tot en met 12 mei 2024. Voor de leesbaarheid van het document is de opbrengst onderverdeeld over de voorstellen per thema zoals deze op 28 maart zijn besproken. Daarnaast zijn de overige inhoudelijke punten en de opmerkingen over het participatieproces bij elkaar gezet. Om inzichtelijk te maken welke punten door deelnemers meer dan één keer zijn genoemd, zijn deze punten in **vet** weergegeven.

Strategische reserveringen

- **De strategische reserveringen lijken een soort van vrijbrief voor de campuspartners. Op verschillende plekken in het gebied wordt ruimte geboden aan ontwikkeling, maar niet duidelijk is of deze ruimte benut wordt en wat hier dan komt.**
- **Behoeftte aan concrete informatie over de kaders voor ontwikkeling zodat je geen vrijbrief tekent**
- Op een aantal plekken waar een strategische reservering is voorzien wordt eerst groen aangebracht en vervolgens mag hier ook weer worden gebouwd. Een goede uitleg is nodig waarom je dit zou willen doen
- Bij de verdere ontwikkeling van het Toernooiveld is het van belang de relatie te leggen met Park Brakkenstein zodat de ontwikkeling past bij het karakter van dit park.
- Houd bij de ontwikkeling van Toernooiveld rekening met bewoners aan de andere kant van het spoor. Doordat het spoor verdiept ligt, is er geen visuele scheiding met de campus. Daarom is hoogbouw hier niet gewenst.
- Leg het maximale bebouwingsoppervlakte voor de campus vast.

Toevoegen van nieuwe functies (algemeen)

- **Zorgen over de effecten van het toevoegen van nieuwe functies op de bereikbaarheid en parkeer- en verkeersoverlast op campus en omgeving**
- **Zorgen over de effecten van het toevoegen van nieuwe functies op het behoud van groen**
- **Zorgen over het toevoegen van nieuwe functies en het bewaken van de balans tussen rust en levendigheid**
- **Maak duidelijk waar op de campus nieuwe functies zijn voorzien. Waar moeten de voorzieningen komen? Welke plekken zijn in beeld voor wonen?**
- **Zoek een goede balans voor nieuwe functies. Beperk de overlast van bedrijvigheid en wonen.**
- Hoe verhoudt het toevoegen van nieuwe functies zich tot de mobiliteitstransitie en de wens het aantal verkeersbewegingen niet verder te laten groeien?
- Aandachtspunt is een goede balans tussen groen, rust, levendigheid en veiligheid
- Algemeen uitgangspunt voor het toevoegen van nieuwe voorzieningen en wonen: zo ver mogelijk van de bewoners af.
- Geen hoogbouw of zwaar verlichte kassen in de nieuwe plannen.

Toevoegen van wonen

- **Zorgen over de effecten van nieuwe woningen op de bereikbaarheid, parkeer- en verkeersoverlast en de drukte in het gebied (geluidsoverlast)**
- **1.500 nieuwe woningen op de campus is heel veel**
- **Lastig om een beeld te vormen van wat 1.500 nieuwe woningen op de campus betekent. Waar komen deze woningen? Voor welke doelgroepen wordt gebouwd? Hoe ziet dit eruit? En wat betekent dit voor de drukte op de campus? Behoeftte aan meer informatie over de plannen.**
- **De marge 500 -1.500 is erg groot. Waar komen deze aantallen vandaan? En waar hebben wij nu rekening mee te houden?**
- **Het is goed dat er op de campus ruimte komt voor nieuwe woningen. Aandachtspunt daarbij is wel dat ingezet moet worden op een gevarieerde doelgroep (niet alleen studenten)**
- **Zorgen over het effect van meer woningen op Park Brakkenstein: meer bewoners op de campus betekent ook dat Park Brakkenstein meer wordt gebruikt (BBQ in de zomer, muziek). Dit terwijl het Park wordt gewaardeerd als een plek om tot rust te komen.**
- **Zorgen om de uitvoerbaarheid van de plannen in relatie tot de milieuvergunning van de instellingen. Milieuruimte van de instellingen is groot; er blijft weinig ruimte over voor wonen in dit gebied.**
- **Toernooiveld leent zich niet voor wonen**

Toevoegen van kleinschalige voorzieningen

- **Zorgen over meer reuring en overlast in de avonden, door nieuwe horeca, uitgaansgelegenheden en festivals in het gebied**
- **Studenten vragen om betaalbare voorzieningen. Op de campus is horeca nu al heel duur**
- **Geen snackbar gewenst**
- **Behoeftte aan ontmoetings-/vergaderruimte voor de buurtvereniging bij een van de instellingen**
- **Als je voorzieningen toevoegt dan wordt het nog moeilijker voor de kleine winkel in de wijk eromheen**
- **We hebben toch voorzieningen in de stad, waarom moet dat hier? Daar wil je toch ook niet op kannibaliseren?**
- **Voorzieningen op de campus zijn ook interessant voor de omgeving, denk aan de refter en de sportfaciliteiten**

Natuurlijke, groene landgoedcampus (algemeen)

- **Het thema biodiversiteit verdient extra aandacht op de campus**
- **Betrek Park Brakkenstein bij de plannen die je in de gebiedsvisie maakt**
- **Het belang van de Groene Corridor mag duidelijker terugkomen, ook op de kaarten**
- **We zijn blij dat de strook langs het spoor tussen de Heijendaalseweg en de d'Almarasweg als een groengebied (hoofdgroenstructuur) wordt aangewezen, met daarin een doorlopende bomerij en ook doorlopende wandel en fietsroutes (groene corridor).**
- **We zijn blij dat gepleit wordt voor zo min mogelijk barrières en afschermingen tussen gebiedsdelen, en indien noodzakelijk dan liever natuurlijke afscheidingen (heggen)**
- **Om zo min mogelijk barrières en afschermingen aan te brengen tussen de campus en Park Brakkenstein, zou het mooi zijn wanneer de looplijn vanuit het Erasmusgebouw kan doorlopen tot in Park Brakkenstein. Op dit moment loopt deze looplijn dood op de Driehuizerweg en het hek rond hek park.**

- Graag steunen we de meer algemene nadruk die in de presentatie van Posad Maxwan gelegd wordt op: beter verbinden van de campus met omliggende wijken en groengebieden (waaronder Park Brakkenstein ten oosten, en het parkgebied van het Albertinum ten noorden van de campus, beide rijksmonumenten)
- We ondersteunen het pleidooi voor het verminderen van verharding en geen maaiveldparkeren. Dit zodat des te meer groenvlakken en ecologische verbindingen in de spoorzone mogelijk worden.
- Houd de mooiste campus van het land vooral biodivers en groen
- Haal het hek rondom Park Brakkenstein weg zodat je makkelijk het park in en uit kunt lopen
- Het hek rondom Park Brakkenstein heeft een belangrijke functie, het beschermt het park en voorkomt dat overal in het park wordt gelopen
- Gebruik de dubbele rij laanbomen en het verhoogde weglichaam aan de andere kant van de Verlengde Groenestraat als een kans voor nieuwe verbindingen. Er liggen hier kansen voor het scheppen van een statige groene toegang tot de oostelijke campushelft (met ook Park Brakkenstein) en het Albertinum. Het oude verhoogde weglichaam op deze plek (restant van de aanrit naar een eerdere meer oostelijk gelegen spoorbrug) kan mogelijk gebruikt worden voor nieuwe verbindingen ook over het spoor.
- Maak gebruik van bloeiende en geneeskrachtige flora (planten, struiken, bomen). Met name dat laatste kan leerzaam zijn voor de mensen werken en studeren op de campus.

Beter zichtbaar maken van gebouwd erfgoed

- Wie bepaalt wat erfgoed is? Kunnen nieuwe gebouwen ook erfgoed zijn? Worden studenten ook hierbij betrokken?
- Maak de romeinse cultuurhistorie op de campus rond de Driehuizerweg beter zichtbaar, bijvoorbeeld door het herkenbaar terugbrengen van de oude routes via bomen en beplanting en het plaatsen van informatie over de route. Daarbij kan ook de verbinding worden gezocht met de Stichting Verborgene Stad en werkgroep Hortus Civitatis en hun gezamenlijke project 'Godin van de Flora' (werktitel).
- We ondersteunen de keuze voor het koesteren van bijzondere kwaliteiten van landschap en erfgoed, ook als verbindingen met het rijke verleden van het gebied (voorbeelden van plekken die direct met het verleden van de universiteit verbonden zijn, zijn: het Albertinum als locatie van de Theologische faculteit, en het Park Brakkenstein als locatie van de Hortus Botanicus van Victor Westhoff).

Open en toegankelijke campus met ruimte voor ontmoeting en uitwisseling

- Maak plekken op de campus waar bewoners uit de omgeving van de campus elkaar in de buitenlucht kunnen ontmoeten
- Behoeftte aan ontmoetings-/vergaderruimte voor de buurtvereniging bij een van de instellingen

Doorkoppelen energie-netwerken van campuspartners

- Enthousiasme over het voorstel om de energienetwerken van de campuspartners onderling te verbinden en op termijn wellicht aan de omliggende buurten
- Maak voorstellen voor energie voor het hele gebied

Overige inhoudelijke punten

- **Maak de witte vlekken op de kaart zichtbaar. Geef kleur aan de omliggende wijken, laat zien wat hier speelt (bijvoorbeeld: waar zit hier het groen) en hoe je een relatie kunt leggen met de opgaven op de campus.**
- **In de voorstellen ontbreekt hoe de initiatiefnemers om willen gaan met klimaatadaptatie**
- **Plaats de ontwikkeling van de campus in de context van de ontwikkeling van de hele stad**
- De bewoners van de wijk Park Heyendaal maken onderdeel uit van Campus Heijendaal: “Er wordt al gewoond op de campus”.
- Alles wat nieuw wordt gebouwd moet hoog innovatief zijn
- Er zijn zoveel ambities voor dit gebied en de omgeving (o.a. betere bereikbaarheid, mobiliteitstransitie, groen, nieuwe functies). Deze ambities kunnen niet allemaal gerealiseerd worden, het is nodig om keuzes te maken.
- 30km/u geeft meer luchtvervuiling dan 50km/u omdat auto’s terugschakelen en weer optrekken
- Het lijkt me belangrijk dat het ziekenhuis goed bereikbaar blijft en dat mensen niet vastlopen vanwege de knip of de stomp of andere verkeersremmende maatregelen.
- In de voorstellen wordt het studentenperspectief gemist (wat vinden studenten belangrijk?)
- Maak keuzes bij tussen inrichting met groen en goede verlichting. Denk ook aan sociale veiligheid.
- Zorg voor veilige routes in de avond. Belangrijk daarbij is dat het niet overal op de campus veilig hoeft te voelen; het gaat om een aantal goed verlichte en veilige routes door het gebied
- Geen lichtvervuiling toestaan. Kassencomplex geeft overlast door het licht.
- Er zijn zorgen over de komst van de zero-emissie zone. Hoe verhoudt zich dit tot het toevoegen van extra programma als wonen en bedrijvigheid? Zorgt dit niet voor meer verkeer in de omliggende buurten?

Opmerkingen over het participatieproces

- **Blijf omwonenden betrekken voor draagvlak voor de verdere ontwikkeling van de campus**
- **Waarom zit er geen vertegenwoordiging van de omgeving in de Stuurgroep Campus Heijendaal? Wie zorgt ervoor dat het belang van omwonenden voldoende wordt meegewogen in de plannen die worden gemaakt?**
- **Tijdens werkbijeenkomst wordt heel veel nieuwe informatie met ons gedeeld, ook over de plannen van de initiatiefnemers. Direct na de presentaties kunnen we in de werksessies hierop reageren. Tijd om de plannen tot ons te nemen is er nauwelijks. Dat is lastig. Waarom worden de plannen niet voorafgaand aan de bijeenkomst met ons gedeeld?**
- Prima bijeenkomst
- Zorg ervoor dat ook bewoners van andere wijken zoals Groenewoud, Annastraat en Haterse Hei worden uitgenodigd voor deze bijeenkomsten. Via de wijkregisseurs wellicht.
- Er wordt onvoldoende rekening gehouden met de wensen van de omgeving en het versterken van de relaties met de omgeving, zoals de bewoners van de wijk Park Heyendaal.
- Zoek meer het contact met bewoners uit de omgeving
- Maak duidelijk hoe een evenwichtige belangenafweging plaatsvindt tussen ambities van de campusinstellingen en belangen van bewoners
- Wat wil de jonge(re) generatie?
- Contact met bewoners omliggende wijken
- Meer initiatief over contact met de bewoners met name van in de wijk Heijendaal en omgeving

- In de voorstellen wordt het studentenperspectief gemist (wat vinden studenten belangrijk?)
- We worden met 40 slides overvallen en mogen nu in een half u reageren. Dat is best ingewikkeld voor ons
- De plattegrond in de werksessie was zeer verhelderend.

Bijlage: Totaaloverzicht van aantal stickers per voorstel

Voorstellen die worden ondersteund	Totaal aantal groene stickers	Voorstellen waar zorgen over zijn	Totaal aantal rode stickers
Meer en beter verbonden leefruimte voor planten en dieren	13	Toevoegen van wonen	16
Circulaire campus	9	Strategische reserveringen	8
Beter benutten huidige gebouwen	7	Funciemenging	5
Aanwezige landschapstypen versterken	7	Ruimte voor bedrijvigheid	5
Open en toegankelijke campus met ruimte voor ontmoeting en uitwisseling	6	Energie positieve of neutrale gebouwen	4
Aanhelen laanbeplanting	6	Toevoegen van kleinschalige voorzieningen	4
Doorkoppelen energienetwerken	5	Beter zichtbaar maken gebouwd erfgoed	2
Strategische reserveringen	4	Doorkoppelen energienetwerken	1
Onderscheid tussen plekken voor rust en reuring	4	Meer en beter verbonden leefruimte voor planten en dieren	1
Toevoegen van wonen	4	Beter benutten huidige gebouwen	-
Energie positieve of neutrale gebouwen	3	Circulaire campus	-
Toevoegen van kleinschalige voorzieningen	3	Onderscheid tussen plekken voor rust en reuring	-
Beter zichtbaar maken gebouwd erfgoed	3	Open en toegankelijke campus met ruimte voor ontmoeting en uitwisseling	-
Funciemenging	1	Aanhelen laanbeplanting	-
Ruimte voor bedrijvigheid	1	Aanwezige landschapstypen versterken	-